

Lena Burman Johansson
Chef nämndkontor social
08 560 39 212
Lena.BurmanJohansson@ekero.se

Socialnämnden

Rekommendation samverkansavtal mellan länets kommuner och lärosäten med vårdutbildningar på högskolenivå i Stockholms län om den verksamhetsförlagda utbildningen

Dnr SN14/91-619

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att inte ingå i samverkansavtal om verksamhetsförlagd utbildning inom vårdområdet.

Sammanfattning av ärendet

Behov av personal med högskoleutbildning ökar inom kommunal vård och omsorg. Boende på särskilda boendeformer kräver mera hälso- och sjukvårdsinsatser.

Sociala välfärdsberedningen beslutade den 2 februari 2013 att uppdra åt KSL-kansliet (Kommunförbundet Stockholms län) att tillsammans med Centrum för klinisk utbildning (CKU) ta fram förslag på ett länsövergripande avtal om verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

CKU har ett länsövergripande samordningsansvar för VFU avseende högskoleutbildning inom vård och omsorg. CKU ser att behovet av kliniska utbildningsplatser ökar och önskar avtal med kommunerna om praktikplatser.

Syftet med avtalet är att stärka den verksamhetsförlagda utbildningens kvalitet, bidra till vårdgivarnas kompetensutveckling och stimulera till gemensamma forsknings- och utvecklingsarbeten.

Ärendet

Förslag föreligger till samverkansavtal mellan länets kommuner och lärosäten avseende vårdutbildningar på högskolenivå i Stockholms län om den verksamhetsförlagda utbildningen.

Socialnämnden behandlade ärendet 2014-09-24 och beslutade då att återremittera ärendet för ytterligare beredning.

I ärendets fortsatta beredning har medicinskt ansvarig sjuksköterska den 7 november deltagit vid Samverkanskonferens mellan kommuner och akademi med fokus på kommunal verksamhetsförlagd utbildning (VFU) på Karolinska Institutet i Solna. Vid detta tillfälle behandlades förslaget till samverkansavtal. I föreliggande tjänsteutlåtande redovisas vad som framkom vid konferensen.

Information från konferens den 7 november

Vid samverkanskonferens mellan kommuner och akademi med fokus på kommunal verksamhetsförlagd utbildning (VFU) på Karolinska Institutet i Solna den 7 november var samtliga lärosäten representerade (Röda Korset, Sophiahemmet, Ersta Sköndal och Karolinska Institutet). Deltog gjorde även FoU.nu och representanter från 11 kommuner i Stockholms län.

Vid konferensen framkom att det endast är Salems kommun i Stockholms län som antagit samverkansavtalet.

Utifrån gruppdiskussioner som fördes mellan representanter från både kommuner och lärosäten fanns en gemensam bild av att mycket oklarheter råder kring roller och ansvar avseende VFU-samordnare (den verksamhetsförlagda utbildningssamordnaren) samt AKA (Akademisk Klinisk Adjunkt) som idag inte finns i kommunerna men som enligt avtalet ska organiseras och finansieras av kommunerna. Lärosäten räknar med att ersättning per studerande och vecka ska täcka kostnaderna. Kommunerna framförde att ersättningen inte med säkerhet kommer att vara tillräcklig.

Ytterligare åsikter fanns med avseende på de ”skall-krav” som ställs på kommunerna i och med undertecknandet av detta avtal. Samtliga representerade kommuner framförde önskemål om att avtalet i högre utsträckning skulle ta hänsyn till de förutsättningar som finns inom varje enskild kommun. Nuvarande utformning av avtalet ålägger kommunerna ett stort ansvar, vilket kommunrepresentanterna ansåg skulle begränsa möjligheterna att utforma en ändamålsmässig VFU-verksamhet utifrån lokala förutsättningar. Lärosätena instämde med

kommunernas bedömning att avtalet skulle medföra ett stort åtagande för de kommunala organisationerna och att nuvarande utformning av avtalet inte nödvändigtvis är ändamålsmässigt.

Utifrån de synpunkter och åsikter som framkom under denna samverkanskonferens meddelades att KSL samt CKU ska träffas på nytt för att se över innehållet i det befintliga samverkansavtalet. Sannolikt kommer ett tilläggsavtal att upprättas till det redan befintliga. Detta med hänsyn till de synpunkter som framkommit under samverkanskonferensen.

Övervägande och förslag

Nämndkontorets utgångspunkt är att det är angeläget för kommunerna att ta emot studerande från vårdhögskolor. Det leder till utveckling inom omsorgsverksamheten och på sikt kan det leda till att vi lättare kan rekrytera nya medarbetare.

Att ta i beaktande är att antalet högskoleutbildad personal inom kommunens vård och omsorg är lågt och praktiserande studenter med inriktning mot sjuksköterska, fysioterapeut samt arbetsterapeut har på våra äldreboenden varit lågt, näst intill obefintlig.

Trots det gör kontoret bedömningen att förslaget till samverkansavtal med nuvarande utformning inte bör tecknas. I dagsläget finns i kommunen ingen organisation uppbyggd för att ta emot studenter från våra lärosäten inom vård och omsorg. I förslag till samverkansavtal är det inte tydligt vem/vilka personer i kommunen som ska ha VFU samordnaransvaret gentemot lärosätena samt de studerande. Som kontoret tolkar förslaget skulle det innebära ett betydande åtagande för kommunen att svara för VFU-samordning.

Vidare föreslås att både lärosäten samt kommun ska sträva efter att etablera en överbryggande pedagogisk struktur med hjälp av en adjungerad klinisk adjunkt (s.k. AKA), med huvudskalig placering i omsorgsverksamheten. Det betyder det att en helt ny tjänst ska upprättas vilket nämndkontoret inte ser som en rimlig del av avtalsförslaget.

I samverkansavtalet står att kommunen skall vara beredd att ta emot vårdstuderande under minst 6 veckors VFU per heltidsbefattning och år inom verksamheten. Antalet studerande och längden på praktikperioden bedöms vara för lång. Bemanningen inom äldreomsorgen är låg och därmed finns inte utrymme till att klara av

att handleda studenter i den omfattning som föreslås. Önskemål finns att kunna ha flexibilitet att börja ta emot studenter i mindre skala och när det sedan finns en färdigt upprättad organisation på respektive verksamhet kan eventuellt mottagande av antalet studenter öka.

I samverkansavtalet står att verksamheten ska lämna faktureringsunderlag till lärosäten för att erhålla ekonomisk ersättning. Denna administrativa uppgift bedömer vi bör tillhöra respektive lärosäte.

Sammanfattningsvis bedöms förslaget till samverkansavtal med nuvarande utformning ställa många krav på kommunens åtagande kring hanteringen av studerande och praktikplatser.

Utifrån detta föreslås Socialnämnden besluta att inte ingå samverkansavtal mellan länets kommuner och lärosäten med vårdutbildningar på högskolenivå i Stockholms län om den verksamhetsförlagda utbildningen.

Av vad som framkom på samverkanskonferensen den 7 november kommer KSL och CKU att se över innehållet förslag till avtal med utgångspunkt från de synpunkter som framkommit.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande nämndkontor social, 2014-08-07 rev. 2014-11-10

Rekommendation KSL, 2014-06-12

Förslag Samverkansavtal VFU- version, 2014-01-28

Lena Burman Johansson
Chef nämndkontor social

Annicka Pantzar
Medicinskt ansvarig
sjuksköterska (MAS)

Beslutet expedieras till

KSL, Kommunförbundet Stockholms Län